

DADES GENERALS

Curs acadèmic	Curs 2019/2020
Tipus de curs	Diploma d'Especialització ³
Nombre de crèdits	35,00 Crèdits ECTS
Matrícula	1.300 euros (import preu públic)
Requisits d'accés	
Modalitat	Semipresencial
Lloc d'impartició³	
Horari	29 de maig 2020, divendres. Seminari Final per a l'actualització de continguts, legislació i jurisprudència recent: s'impartiran ponències amb experts de reconegut prestigi, procedents de l'àmbit de la judicatura, fiscalia i acadèmic,

Direcció³

Organitzador	Institut Universitari d'Investigació en Criminologia i Ciències Penals
Direcció³	Nuria Latorre Chiner Profesor/a Titular de Universidad. Departament de Dret Mercantil "Manuel Broseta Pont". Universitat de València

Terminis

Preinscripció³ al curs	Fins a 30/11/2019
Data inici	Gener 2020
Data fi	Juny 2020

Més informació³

Telèfon	961 603 000
E-mail	informacio@adeituv.es

PROGRAMA

Criteris generals per a l'elaboració³ de criminal compliance programs: art.31 bis

- 1.1.- El modelo español de responsabilidad penal de las personas jurídicas.
- 1.2.- Criminal compliance programs y elaboración³ de mapas de riesgos.
- 1.3.- Tipología empresarial y estructuras organizativas básicas
  - 1.3.1. Tipología empresarial: sociedades y otras formas mercantiles
    - 1.3.1.1. Entidades con personalidad jurídica y agrupaciones sin personalidad jurídica
    - 1.3.1.2. Clasificación de empresas (forma jurídica, tamaño, composición y actividad)
  - 1.3.2. Estructuras organizativas básicas
    - 1.3.2.1. Representación y gestión de las personas jurídicas
    - 1.3.2.2. Estructura orgánica de las sociedades de capital y de otras formas jurídicas
    - 1.3.2.3. Subsunición de las categorías mercantiles en el art. 31 bis CP
  - 1.3.3. Deberes y responsabilidad de los administradores
- 1.4.- El proceso penal contra la persona jurídica: principales aspectos procesales:
  - Especialidades sobre imputación de las personas jurídicas, normas de competencia y procedimiento.
  - Intervención de la persona jurídica en el proceso penal, conformidad y medidas cautelares.
  - El juicio oral y la sentencia contra las personas jurídicas.

Criminal compliance i elaboració³ de mapes de riscos en delictes urbanístics i ambientals

- 2.1.- Introducció³: Criminal compliance urbanístic en el sector immobiliari.
  - 2.1.1.- El sector immobiliari i urbanístic i les empreses en actualitat.
  - 2.1.2.- Responsabilitat penal de persones jurídiques en relació³ amb els delictes sobre la Ordenació del territori de l'art.319 CP (Capítol I, Títol XVI CP): les penes previstes en l'art.319.4 CP.
- 2.2.- Sol·licitud de informació³ al client: primer contacte i obtenció³ de informació³ general. Sol·licitud de aportació³ documental per analitzar la seva estructura bàsica (aspectes corporatius, estructura orgànica i gestió³). Entrevistes als membres de les empreses.
- 2.3.- Informe previ sobre estructura corporativa, orgànica i gestió³ de les empreses immobiliàries: Descripció³ estructura organitzativa i les seues complexitats
- 2.4.- Mapa de riscos.
  - 2.4.1.- Tipus d'acció³: a) Acció³ del delictu urbanístic consistent en dur a terme obres no autoritzades en sòls i llocs especialment protegits (art.319.1 CP) b) Acció³ típica del delictu urbanístic consistents en dur a terme obres no

autorizables en suelos no urbanizable (art.319.2 CP) c) El posible impacto de la demolición en la persona jurídica (art.319.3 CP).

2.4.2.- Estudio de la regulación extra-penal: obligaciones normativas.

2.4.3.- Análisis de la actividad económica o social de la empresa, desde la perspectiva del Derecho mercantil.

2.4.4.- Delimitación de los destinatarios: Unidad/Departamento/Órgano

2.4.5.- Análisis del representante o/y Subordinado, en tanto tipologías mercantiles.

2.4.6.- Cuantificación riesgo para la elaboración del mapa de riesgo.

2.4.7.- Propuesta de medidas de vigilancia y control.

2.4.8.- Cuantificación de la evitación o disminución riesgo.

2.5.- Previsión de recursos financieros para poner en marcha el programa de cumplimiento, mantenimiento y revisión periódica.

2.6.- Previsión del "compliance officer" u Órgano de vigilancia y funcionamiento del modelo.

2.7.- Canal de denuncia

2.8.- Propuesta de sistema disciplinario

Criminal compliance i elaboració de mapes de riscos en blanqueig de capitals

---

3.1.- Criminal compliance en el sector

3.2.- Solicitud de información al cliente

3.3.- Informe previo sobre estructura corporativa, orgánica y gestión de las empresas.

3.4.- Mapa de riesgos.

-Tipos de acción

-Actividad Económica o social

-Regulación extra-penal: obligaciones normativas derivadas

-Sujetos destinatarios: personal de la empresa y colaboradores externos

-Cuantificación riesgo

-Medidas de vigilancia y control

-Cuantificación de la evitación o disminución riesgo

3.5.- Previsión de recursos financieros para poner en marcha el programa de cumplimiento, mantenerlo actualizado y someterlo a revisión periódica.

3.6.- Previsión del Órgano de vigilancia y funcionamiento del modelo: enfoque mercantil y enfoque penal.

3.7.- Canal de denuncia

3.8.- Propuesta de sistema disciplinario

Criminal compliance i l'elaboració de mapes de riscos en delictes contra la intimitat i protecció de dades.

4.1.- Criminal compliance en delitos contra la intimidad del art.197, 197 bis), 197 ter) CP. Penas previstas en el art. 197 quinquies) CP

4.2.- Solicitud de información al cliente

4.3.- Informe previo sobre estructura corporativa, orgánica y gestión de las empresas.

4.4.- Mapa de riesgos:

Tipos de acción Actividad Económica o social

Regulación extra-penal: obligaciones normativas extra-penal. Sujetos destinatarios: personal de la empresa y colaboradores externos

Cuantificación del riesgo. Medidas de vigilancia y control. Cuantificación de la evitación o disminución del riesgo

4.5.- Previsión de recursos financieros para poner en marcha el programa de cumplimiento, mantenerlo actualizado y someterlo a revisión periódica.

4.6.- Previsión del Órgano de vigilancia y funcionamiento del modelo: enfoque mercantil y enfoque penal.

4.7.- Canal de denuncias.

Criminal compliance i elaboració de mapes de riscos en defraudacions, especialment delictes fiscal.

5.1.- Criminal compliance en el sector

5.2.- Solicitud de información al cliente.

5.3.- Informe previo sobre estructura corporativa, orgánica y gestión de las empresas

5.4.- Mapa de riesgos.

Tipos de acción:

Actividad Económica o social

Regulación extra-penal: obligaciones normativas Sujetos destinatarios: personal de la empresa y colaboradores externos

Cuantificación riesgo

Medidas de vigilancia y control

Cuantificación de la evitación o disminución riesgo

5.5.- Previsión de recursos financieros para poner en marcha el programa de cumplimiento, mantenerlo actualizado y someterlo a revisión periódica.

5.6.- Previsión del Órgano de vigilancia y funcionamiento del modelo: enfoque mercantil y enfoque penal.

5.7.- Canal de denuncia

5.8.- Propuesta de sistema disciplinario

Criminal compliance, corrupció i partits polítics

1.- Criminal compliance y corrupción: cohecho y tráfico de influencias.

1.1.Solicitud de información al cliente.

1.2.Informe previo sobre estructura corporativa.

1.3.Mapa de riesgos.

Tipos de acción:

-Actividad Económica o social.

-Regulación extra-penal: obligación normativa extra-penal.

-Sujetos destinatarios: personal de la empresa y colaboradores externos.

- Cuantificación del riesgo.
- Medidas de vigilancia y control.
- Cuantificación de la evitación o disminución del riesgo.
- 1.4.Previsión de recursos financieros para poner en marcha el programa de cumplimiento, mantenerlo actualizado y someterlo a revisión periódica.
- 1.5.Previsión del Órgano de vigilancia y funcionamiento del modelo.
- 1.6.Canal de denuncia.
- 1.7.Propuesta de sistema disciplinario.
- 2.- Criminal compliance en partidos políticos.
- 2.1.Solicitud de información.
- 2.2.Informe previo sobre estructura interna.
- 2.3.Mapa de riesgos.
- Tipos de acción
- Actividad
- Regulación extra-penal: obligación normativa extra-penal
- Sujetos destinatarios : personal del partido y colaboradores externos
- Medidas de vigilancia y control
- Cuantificación de la evitación o disminución del riesgo
- 2.5.Previsión de recursos financieros para poner en marcha el programa de cumplimiento, mantenerlo actualizado y someterlo a revisión periódica.
- 2.6.Previsión del Órgano de vigilancia y funcionamiento del modelo
- 2.7.Canal de denuncia
- 2.8.Propuesta de sistema disciplinario

PROFESSORAT

Norberto Javier de la Mata Barranco

Catedrático de Derecho Penal. Universidad del País Vasco.

Javier Fernández Teruelo

Catedrático de Derecho Penal en Universidad de Oviedo

Juan Carlos Ferrás Olivás

Catedrático de Derecho Penal en Universidad de Huelva

Alfonso Galán Muñoz

Profesor Titular de Derecho Penal. Universidad Pablo de Olavide de Sevilla

José Luis González Cussac

Catedrático/a de Universidad. Departament de Dret Penal. Universitat de València

José Ricardo Juan Sánchez

Profesor/a Titular de Universidad. Departament de Dret Administratiu i Processal. Universitat de València

Nuria Latorre Chiner

Profesor/a Titular de Universidad. Departament de Dret Mercantil "Manuel Broseta Pont". Universitat de València

José Leon Alapont

Investigador/a en Formación Predoctorado FPU. Universitat de València

Rafael Marimón Durá

Catedrático/a de Universidad. Departament de Dret Mercantil "Manuel Broseta Pont". Universitat de València

Lucía Martínez Garay

Prof. Titular de Derecho Penal. Universitat de València.

María Dolores Mas Badá

Profesora Titular de Universidad. Departament de Dret Civil. Universitat de València.

Fernando Carlos Navarro Cardoso

Profesor Titular de Universidad

Catalina Vidales Rodríguez

Profesor titular Derecho Penal. Universitat Jaume I

OBJECTIUS

Les sortides professionals que té el curs són:

Estudiants als quals els quede menys d'un 10% per a obtenir el seu títol de grau (v.gr. ADE-Dret, Dret, Econòmiques, Criminologia, Polítiques, etc.)

Professionals de l'exercici del Dret: advocats, personal judicial, jutges, fiscals, magistrats

Personal d'alta direcció d'empreses administradors, directius i similars

Membres i directives de partits polítics

Membres de les forces i cossos de Seguretat de l'Estat.

Periodistes

Els objectius específics del curs estan dirigits a contribuir al desenvolupament d'un model d'Ètica empresarial, en el qual donar solució als problemes que planteja la criminalitat de les persones jurídiques:

- 1.- Oferir el coneixement teòric i les habilitats pràctiques necessàries per a elaborar un criminal compliance programs, especialment, el seu mapa de riscos, una anàlisi de riscos, delimitar al compliance officer i establir canals per a afavorir whisterblowers.
- 2.- Oferir el coneixement teòric i les habilitats pràctiques necessàries per a elaborar l'element nuclear dels criminal compliance programs, això és, el seu mapa de riscos.
- 3.- En tercer lloc, s'oferirà el coneixement teòric i les habilitats pràctiques necessàries per a l'elaboració de l'instrument denominat "valoració de riscos" (risk *assessment) basat en models o fórmules d'aprenentatge a partir de dades procedents de les concretes empreses o persones jurídiques.
- 4.- Com a quart objectiu es perseguirà aplicar el model de mapa de risc standard i l'avaluació de riscos, a l'elaboració de criminal compliance programs en els delictes ambientals.
- 5.- Aplicar el model de mapa de risc standard confeccionat a l'elaboració de criminal compliance programs en els delictes ambientals.
- 6.- Aplicar el coneixement teòric i les habilitats pràctiques necessàries per a elaborar tant un compliance penal, com especialment, el mapa de risc standard específic i la valoració de riscos en els delictes urbanístics
- 7.- Oferir el coneixement teòric i les habilitats pràctiques necessàries per a elaborar tant un compliance penal, com especialment, el mapa de risc standard específic i la valoració de riscos en els delictes de corrupció. En concret, en delictes de suborn i tràfic d'influències.
- 8.- Oferir el coneixement teòric i les habilitats pràctiques necessàries per a elaborar tant un compliance penal, com especialment, el mapa de risc standard específic i l'avaluació de riscos, en els delictes de corrupció. En concret, en delictes de blanqueig de capitals. I també en delictes defraudatoris, especialment en el delicte fiscal.

En el llarg termini, també es persegueixen com a objectius més genèrics, contribuir a la necessitat d'elaborar mapes de risc respecte a criminal compliance orientats a previndre aquells delictes, la qual cosa té una rellevància social fonamental en l'actualitat.

Abans de res, i en primer lloc, perquè permetrà evitar majors nivells de delinqüència en el si de les empreses que operen en àmbits de l'activitat econòmica amb impacte al mig ambient, urbanisme (construcció en general), biodiversitat i en general, que estan més exposades a la corrupció bé siga amb activitats de blanqueig de capitals, bé a través de suborns en l'àmbit de l'Administració pública. En segon lloc, amb el correcte desenvolupament de mapes de risc en aquests àmbits no solament les empreses, sinó també la societat en el seu conjunt, podria beneficiar-se de l'estalvi en costos derivats de la persecució i repressió de delictes tan comuns en temps recents, com els ambientals, urbanístics, blanqueig i suborns. En conseqüència, també es pot advertir la persecució, a llarg termini, d'un objectiu econòmic positiu amb aquest curs en tant, teòricament, l'adequat desenvolupament de criminal compliance programs poden evitar a les empreses costos en relació amb el pagament de sancions de tota mena i altres conseqüències nocives per a les empreses derivades de les condemnes penals (com en concret, les "penes" de l'art. 33.7 CP, entre altres: la dissolució de la persones jurídica, el tancament temporal de les seues instal·lacions i la suspensió de les seues activitats, etc.).

En definitiva, una adequada implementació dels compliance programs en la seua correcta execució de mapes de riscos, comportarà un estalvi en polítiques estatals preventives, amb repercussió positiva en el benestar social. Finalment, com a objectiu més mediat, des de la perspectiva Ètica, el desenvolupament d'aquests criminal compliance programs també pot tindre un efecte positiu en el desplegament d'una cultura denominada de "compliment" amb la qual fomentar la col·laboració de les persones jurídiques i els seus empleats -que, potencialment, poden ser els estudiants d'aquest curs- en la persecució i denúncia dels delictes ací proposats.